

PROIEC DIDACTIC

PROPUNĂTOR:
Pr. Prof. Gavriloiu Constantin Sorin

CLASA : a XII-a

OBIECTUL : Religie

SUBIECTUL: CREȘTINISMUL DE LA CURBURA CARPAȚILOR

ARIA CURRICULARĂ: Om și societate

SCOPUL LECȚIEI : Cunoașterea istoriei vieții creștine în zona Carpaților de curbură și promovarea unor dovezi inestimabile ale marilor trăiri duhovnicești de pe aceste meleaguri.

TIPUL LECȚIEI : dobândire de cunoștințe.

I.OBIECTIVE CADRU: - definirea specificului credinței ortodoxe raportat la alte credințe sau convingeri;

- corelarea cunoștințelor religioase cu cele dobândite la alte obiecte de învățământ;

II. OBIECTIVE PERFORMATIVE:

II.1.OBIECTIVE DE REFERINȚĂ:

- Identificarea unor modele de comportament moral- creștin în exemplele oferite de mari personalități religioase din Istoria Bisericii noastre;

- Analizarea unor vestigii de istorie bisericească, evidențiind valoarea spirituală și istorică a acestora;

II.2.OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

O1:să definească adevărata identitate a creștinilor din zona Carpaților de curbură;

O2:să identifice virtuțile de care se făceau vrednici viețuitorii creștini din aceste locuri;

O3:să explice cum putem fi recunoscători în fața lui Dumnezeu dar și a strămoșilor pentru sacrificiile făcute de ei pentru propășirea spirituală a neamului românesc;

O4: să conștientizeze datoria de a păstra și transmite credința creștină din respect față strădania înaintașilor noștri;

O5:să manifeste sentimente de admirație față de trecutul plin de credință al strămoșilor noștri;

III.STRATEGIA DIDACTICĂ:

1.RESURSE PROCEDURALE:

- a)prelegerea;
- b)explicația;
- c)conversația.

2.FORMA DE ORGANIZARE:

- a)frontală;
- b)individuală.

3.RESURSE MATERIALE:

- Manualul *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*;
- „*Pagini de istorie veche a creștinismului la români*”
- Volumele *Spiritualitate și Istorie la întorsura Carpaților*;
- Rețeaua *Internet*, prezentare *Power Point*;

3.MIJLOACE MATERIALE:

- computer, videoproiector;

III. SCENARIUL DIDACTIC:

Nr. crt.	Etapele lecției	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Observații
1.	Momentul organizatoric	Salutul Rugăciunea; Notarea absențelor.	Salută Rostesc rugăciunea “Împărate Ceresc.”	Organizare frontală și individuală
2.	Pregătirea activității de învățare	Istoria neamului românesc și a dreptei credințe strămoșești trebuie să fie cunoscute de către toți românii. În contextul istoriei românilor fiecare regiune sau teritoriu din țara noastră deține elemente istorice specific locale care sunt deosebit de importante pentru locuitorii zonei respective.		
3.	Anunțarea temei	În cazul nostru vom încerca să cuprindem în lecția de astăzi numită <i>Creștinismul de la curbura Carpaților</i> informații de valoare istorică și duhovnicească pentru noi ca viețuitori pe aceste meleaguri.	Elevii vor nota pe caiete titlul lecției.	Titlul va fi anunțat oral apoi scris pe tablă.
4.	Tratarea temei	Profesorul va scrie pe tablă principalele idei referitoare la subiectul lecției. + Ulfila a trăit între anii 311 și 381 după Cristos. Filostorg, care era din Capadocia și trăia pe acea vreme, ca și alți istorici, susține că Ulfila era din Capadocia, născut în târgușorul Sadagoltina, lângă Parnas.	Elevii vor nota pe caiete ideile principale schematic. ULFILA (VULPHILAS) -capadocian de origine dacică născut la Sadagoltina lângă Parnas(estul Turciei) în anul 311;	
Nr.	Etapele lecției	Activitatea	Activitatea elevilor	Observații

crt.		profesorului		
4.	Tratarea temei	<p>⊕ Când a fost în vârstă de 20 ani, regele goților l-a luat cu sine la Constantinopol. Ulfila știa trei limbi: limba goților, latina și greaca. El a rămas la Constantinopol timp de zece ani. În acea perioadă, el a devenit creștin și a primit o bună educație.</p> <p>⊕ În primii șapte ani, a lucrat ca misionar în Goția. El a predicat Evanghelia în limba goților, în limba greacă și în limba latină. În limba latină desigur vorbea populației din Dacia Traiană, subjugată de goți.</p> <p>⊕ Ulfila a fost un distins bărbat de acțiune. Spre a ajuta pe goți să devină creștini, el și-a dat seama că e nevoie să aibă Biblia în limba lor. Fiindcă cunoștea bine greaca și latina, el s-a hotărât să o traducă. Dar goții nu aveau alfabet, limbaj scris. Astfel că a trebuit să compună întâi alfabetul lor cu 24 litere, ca să poată exprima sunetele limbii teutonice a goților.</p> <p>⊕ Biblia lui Ulfila a fost prima carte scrisă în limba gotică. Ea e străbunica literaturii germane.</p>	<p>- a fost educat ortodox de episcopul Teofil al goților din Crimeea;</p> <p>-la 341 este sfințit episcop la Antiohia pentru creștinii din Geția (Filostorgius);</p> <p>-vorbea trei limbi: gotă, greacă și latină;</p> <p>-a creat alfabetul gotic;</p>	
Nr.	Etapele lecției	Activitatea	Activitatea elevilor	Observații

crt.		profesorului		
4.	Tratarea temei	<p>⊕ Numele satului și al mănăstirii <i>Berca</i>, unde exista și o mare cetate, vine probabil de la numele unui preot got martir <i>Vereca</i>, martirizat aproximativ la 370 tot din porunca lui Athanaric.</p> <p>- Berca ar fi putut să fie în secolul IV un important centru religios;</p> <p>⊕ Intre anii 1346-1371 s-a facut simtita in Tara Romaneasca influenta isihasmului atonit si sinait, generat de sfintii Grigore Palama si Grigore Sinaitul de la Manastirea Paroria cu ucenicii sai Dionisie si Teodosie, egumenii Manastirii Kilifareva din Muntii Balcani. Cuviosii Iosif Sihastru, Arsenie, Agaton si Dionisie Torcatorul sunt patru din cei mai mari pustnici si dascali cunoscuti ai vietii isihaste pe care i-au avut sihastrile din Muntii Buzaului.</p> <p>⊕ Biserița de la Alunis dainuieste de la sfarsitul secolului XIV. La sfarsitul secolului XVI sihastria devine „chinovie”, pentru ca avea peste 20 de calugari, fiind refacute o parte din pesteri. Intre 1692 - 1703, ieroschimonahul Antonie de la Alunis mareste obstea sa la peste 30 de sihastri.</p>	<p>-Numele satului și al mănăstirii <i>Berca</i>, unde exista și o mare cetate, vine probabil de la numele unui preot got martir <i>Vereca</i>, martirizat aproximativ la 370 tot din porunca lui Athanaric.</p> <p>- Berca ar fi putut să fie în secolul IV un important centru religios;</p> <p>Cuviosii Iosif Sihastru, Arsenie, Agaton si Dionisie Torcatorul sunt patru din cei mai mari pustnici si dascali cunoscuti ai vietii isihaste pe care i-au avut sihastrile din Muntii Buzaului.</p> <p>Biserița de la Alunis dainuieste de la sfarsitul secolului XIV.</p>	
Nr.	Etapele lecției	Activitatea	Activitatea elevilor	Observații

crt.		profesorului		
4.	Tratarea temei	<p>⊕ Schitul „Fundatura” este o asezare sihastreasca, cu o veche traditie autohtona, situata in apropierea satului Nucu, comuna Bozioru. In secolele XIV - XVI, calugarii de aici traiau in desavarsita sihastrie, fiecare in mici pesteri de piatra sapate de ei in jurul Muntelui lui Martirie.</p> <p>Pana la intemeierea unei biserici din piatra si la organizarea unei mici „chinovii”, sihastrii aveau o biserică din lemn cu hramul „Schimbarea la Fata”, unde se adunau si primeau Sfintele Taine. O parte dintre ei insa nu ieseau din peștera pana la moarte. Altii sapau pesteri la patru-cinci metri inaltime si acolo primeau pesmeti de la ucenici cu ajutorul unei franghii. Pentru coborat foloseau o scara din lemn pe care noaptea o trageau in peștera.</p> <p>In prima jumătate a secolului XVII, inmultindu-se numarul sihastriilor, acestia si-au sapat biserică intr-o stanca izolata, purtand hramul „Schimbarea la Fata”. La inceputul secolului XVII, Sihastria Fundatura era una dintre cele mai vechi si renumite asezari isihaste, sihastrii din pesteri ducand o viata ascetica foarte aspra.</p>	<p>Schitul „Fundatura” este o asezare sihastreasca, cu o veche traditie autohtona, situata in apropierea satului Nucu, comuna Bozioru. In secolele XIV - XVI, calugarii de aici traiau in desavarsita sihastrie.</p> <p>In prima jumătate a secolului XVII, inmultindu-se numarul sihastriilor, acestia si-au sapat biserică intr-o stanca izolata, purtand hramul „Schimbarea la Fata”.</p>	
Nr.	Etapele lecției	Activitatea	Activitatea elevilor	Observații

crt.		profesorului		
4.	Tratarea temei	<p>✦ Cuviosul Dionisie Schimonahul era unul dintre sihastrii cei mai renumiti de la Sihastria „Fundatura”, care a trait aici in a doua jumătate a secolului al XIV-lea. El si-a sapat pestera intr-o stanca greu accesibila, la patru metri deasupra pamantului si a trait in ea peste 30 de ani, rabdand frigul iernii, umezeala, foamea.</p> <p>Cuviosul Dionisie Sihastrul era foarte cunoscut in partea locului, pentru ca „izgonea duhurile necurate din oameni si cunostea cele viitoare”. Hrana si-o castiga torcand lana pe care i-o aducea ucenicul de prin sate. O data pe saptamana, cobora din pestera si se impartasea la Sihastria „Fundatura”. Dupa moartea sa, chilia a fost locuita de calugari pana la jumătatea secolului XIX, cand ramane definitiv parasita.</p> <p>✦ Pestera lui Iosif. Este o bisericuță situata pe Valea Bordeiului, aproape de satul Nucu, comuna Bozioru. Atat pestera, cat si biserica din interior au fost facute probabil in prima jumătate a secolului XV de un mare sihastru din partea locului, schimonahul Iosif.</p>	<p>Cuviosul Dionisie Schimonahul era unul dintre sihastrii cei mai renumiti de la Sihastria „Fundatura”, care a trait aici in a doua jumătate a secolului al XIV-lea. El si-a sapat pestera intr-o stanca greu accesibila, la patru metri deasupra pamantului si a trait in ea peste 30 de ani.</p>	
Nr.	Etapele lecției	Activitatea	Activitatea elevilor	Observații

crt.		profesorului		
4.	Tratarea temei	<p>Ferestrele bisericii in arc frant par sa dateze pestera in secolul XIII, dar prezenta pestelui ca simbol poleocrestin deasupra intrarii ne fac sa consideram ca ar putea fi din secolele IV sau V. Cuviosul Iosif a trait mai intai in Sihastria „Fundatura”, iar la inceputul secolului XV s-a asezat in pestera care ii poarta numele, pe care o mareste si-i adauga doua ferestre. Aici a trait zeci de ani, ajungand mare dascal, povatuitor de suflete, fiind cunoscut pana departe si multi bolnavi venind la el.</p> <p>⊕ Sihastria lui Agaton. In a doua jumatate a secolului XV, cuviosul Agaton s-a stabilit cu cativa ucenici pe culmea muntoasa Crucea Spatarului, cale de o jumatate de ceas de sihastria Fundatura. Aici si-a sapat cu mainile sale o mica biserică in stanca, cu hramul „Sf. Ioan Hrisostom”. A mai ridicat o chilie, iar cei 12 ucenici si-au sapat si ei chilii in piatra in acelasi munte.</p> <p>⊕ Sihastria aceasta a lui Agaton este printre primele cunoscute in Muntii Buzaului. Pe aici au trecut timp de trei secole peste o suta de sihastri.</p>	<p>Ferestrele in arc frant par sa dateze pestera in secolul XIII.</p> <p>Prezenta pestelui ca simbol poleocrestin deasupra intrarii ne fac sa consideram ca ar putea fi din secolele IV sau V.</p>	
Nr.	Etapele lectiei	Activitatea	Activitatea elevilor	Observatii

crt.		profesorului		
4.	Tratarea temei	<p>Vestea despre credinta ieroschimonahului Agaton ajunsese pana la domnul Neagoe Basarab, el insusi cunoscator al vietii isihaste din Tara Romaneasca. Acesta, impreuna cu episcopul Buzaului, a facut unele danii sihastriei, fapt pentru care au fost scrisi in pomelnicul bisericii, sapat in peretele altarului de ambele parti ale ferestrei de est. Ulterior, au fost adaugati si alti voievozi care au miluit pe calugarii de aici: Moise, Vlad, Vintila si sotia lui, Rada.</p> <p>Biserica Piatra Ingaurita. A servit drept capela fostului schit Sf. Gheorghe din vecinatate. Se gasesc aici incizate doua cruce din care una de Malta asemanatoare celei de la Alunis. Existenta ei isi afla inceputul in sec II-IV.</p> <p>Biserica Fundul Pesterii, locuita in perioade mult mai vechi decat crestianismul, cea mai importanta dintre toate, din punct de vedere istoric. Liniile pe stanca reprezinta varfuri de lance si de sageti, dar mai ales cele douasprezece pumnale celebre de tip "akinakes", despre care cercetatorii spun la unison ca au fost incrustate in secolele</p>	<p>Biserica Piatra Ingaurita isi afla inceputul in sec II-IV.</p> <p>Biserica Fundul Pesterii, locuita din perioade mult mai vechi decat crestianismul este cea mai importanta dintre toate, din punct de vedere istoric. Liniile pe stanca reprezinta varfuri de lance si de sageti, dar mai ales cele douasprezece pumnale celebre de tip "akinakes", despre care cercetatorii spun la unison ca au fost incrustate in secolele VI-IV i.Hr. de mana unor daco-geti.</p>	
Nr.	Etapele lectiei	Activitatea	Activitatea elevilor	Observatii

crt.		profesorului		
		<p>VI-V î.Hr. de mână a unor daco-geți. Mai mult, se pare că inscripțiile din capatul peșterii marturisesc despre un alfabet autohton, un adevărat "grai al locului", ce folosea unele semne, străine oricărei limbi din acea vreme. Intâmplare sau nu, după mai bine de două mii de ani, la 1639, în aceeași vagonă stramta, a fost făcut un schit creștin-ortodox, purtând numele de Profirul.</p>		
6.	<p>Obținerea performanței și asigurarea feedback-ului (recapitulare, aplicare, generalizare).</p>	<p>Profesorul va pune scurte întrebări menite să evidențieze gradul de înțelegere a conținutului nou</p> <p>1. De ce este importantă cunoașterea istoriei noastre naționale și locale</p> <p>2. Care popoare stau la baza formării poporului român?</p> <p>3. Ce personalitate istorică al secolului IV am evidențiat în lecția de astăzi?</p> <p>4. Ce contribuție are Ulfila la propovăduirea creștinismului printre goți?</p> <p>5. Ce eveniment imediat următor de mare importanță cunoașteți în sec. IV?</p> <p>6. Ce mai știm despre Sf. Sava?</p>	<p>Elevii vor răspunde succint la întrebările adresate de profesor.</p> <p>- Pentru a ne putea defini identitatea ca neam și cultură.</p> <p>Dacii și romanii.</p> <p>Episcopul Ulfila al goților.</p> <p>Le-a fost episcop, pune bazele limbii gotice literare și traduce Biblia în limba gotică.</p> <p>Martirizarea Sf. Sava Gotul</p> <p>Era got de neam, educat era cântăreț bisericesc și primește martiriul datorită unei puternice și statornice credințe creștine.</p>	
Nr.	Etapele lecției	Activitatea	Activitatea elevilor	Observații

crt.		profesorului		
6.	Obținerea performanței și asigurarea feedback-ului (recapitulare, aplicare, generalizare).	7. Mai avem date din această perioadă din zona Buzăului?	Mai avem martiriul unui preot got Vereca de la care vine numele localității Berca.	
		8. Dovezi istorice deosebit de importante cunoașteți în apropiere de zona noastră?	Vestigiile rupestre din zona Aluniș-Nucu.	
		9. Enumerați câteva.	Biserița de la Aluniș, Chilia lui Dionisie Torcătorul, Peștera lui Iosif, Agatonul vechi și nou, etc.	
		7.Ce concluzie puteți trage în legătură cu viața creștină de pe meleagurile buzoiene în urma prezentării acestor mărturii?	<i>“Toate aceste sihăstria și schituri rămân peste vremi, pentru credință, istorie și artă, minuni în piatră, mărturiile vechimii creștinismului și continuității noastre pe aceste meleaguri.”</i>	
7.	Evaluarea rezultatelor	Profesorul va aprecia nivelul general al clasei, gradul de înțelegere a conținutului nou urmărind însușirea afectivă a principiilor lecției.		
8.	Asigurarea transferului	Pentru data viitoare aveți de învățat această lecție despre istoria credinței și originile noastre.	Elevii vor rosti la final rugăciunea ”Cuvine-se cu adevărat...”.	

